

Et rids over Spillemandskredsens historie.

Op igennem 1930'erne var Svend Jørgensen spillemand og i 1938 opfordrede Danske Folkedansere ham til at afholde et spillemandskursus sideløbende med at der blev afholdt et dansekursus på Snoghøj til Nytår. I årene efter begyndte Svend Jørgensen at barsle med en ide om at spillemandene skulle organisere sig i deres egen forening.

I 1943 blev det til mere end blot en masse snakken På Nytårskurset på Snoghøj i 1943 blev der nedsat et udvalg til at kigge på mulighederne for dannelse af en spillemandsforening eller en kreds. Primus motor i dette var C. Jensen sammen med Svend Jørgensen, Herluf Pedersen og V.K.M.Skaaning. De 4 arbejdede på ideen hen over foråret og under landsstævnet i Odense blev der d. 2. august indkaldt til stiftende generalforsamling i Danske Folkedanseres Spillemandskreds. Ud over de 4 i udvalget blev yderligere 3 valgt til bestyrelsen, så de sad i alt 7.

Da kredsen var $\frac{3}{4}$ år gammelt var der 61 medlemmer og i 1946 var det fordoblet til 120 medlemmer, Det må siges at være ret flot, da det var under 2. verdenskrig, hvor det eneste bindeled medlemmerne havde, var Hjemstavsliv. I 1946 mister DFS deres formand Svend Jørgensen, og det tager lidt tid for bestyrelsen at komme på fode igen. Spillemandene spiller til landsstævner og flere kurser end nytårskurset kommer til i løbet af årene. Der skal ske noget mere og i 1950 afholdes en spillemandskoncert i Odense under ledelse af C. Jensen. Flere berømte spillemand kommer til, bl.a. overtager Herluf Vad Thomsen arrangementen af noderne i Spillemandskredsen i 1956. Han har allerede forinden lavet en del node arrangementer op igennem 1940'erne. Den største, mest kendte og brugte af dem alle, 358, bliver til i perioden 1961-63.

Nodematerialet DFS på det tidspunkt ligger inde med er for en stor dels vedkommende samlet af Svend Jørgensen og Herluf Vad Thomsen. I 1964 ligger medlemstallet på 200, altså stadigvæk stigende. Fra 1968 – 1973 får 358 sit første, lidt smalle supplement. Bestyrelsen skæres i den periode ned til 5 personer. Styrelsesmedlemmer er aktive deltagere i de aktiviteter der foregår i Spillemandskredsen og det giver en god kontakt til medlemmerne. I perioden fra 1974 og indtil 1983 stiger medlemstallet til 700 medlemmer. Folkemusikken er så populær som aldrig før i Danmark. I 1978 oprettes forlaget, da der er megen omsætning på de forskellige bånd og nodebøger DFS har og der findes en fast person til at varetage dette. Samarbejde både med andre organisationer, men også indenfor egne rækker på amtsplan blomstrer ligeledes. Samarbejdet omkring landsstævner udvides fra, kun at være det at levere musikken

til diverse arrangementer, til at DFS også tager del i de mere praktiske detaljer omkring planlægningen.

Tiden fra 1984 – 1993 er i en lige så spændende og rivende udvikling som de øvrige år har været. I 1985 udkommer et nyt supplement til 358, det erstatter det tidligere supplement. Ud over Herluf Vad Thomsen er der yderligere 3 personer, der har arrangeret denne gang nemlig, Asger Bondo, Niels Juul og Bent Loose. I slutningen af 1980'erne går arbejdet med de To stemmige i gang og den sidste i rækken, foreløbig, Bind VI udkom i 2002. Igen har rigtig mange mennesker gjort en stor indsats for Spillemandsmusikken og dermed for foreningen DFS for at få disse To stemmige bøger i trykken. Adskillige markante personer gør et kæmpe stykke arbejde og i 1993 til 50 års jubilæet udnævnes Henry Mark til æresmedlem af DFS. Han har i 1992 afsluttet et af sine store projekter, nemlig samlingen af melodier fra Svenske Nils.

I 1995 blev Folkemusikhuset i Hogager omdannet til et folkemusikcenter som en selvejende institution under kulturministeriet. Det var tanken, at den danske musikalske folkekultur her skulle indsamles, udforskes og videre formidles. DFS sidder med i bestyrelsen sammen med FMS og FMHR. Hogager har fået trange kår og fremtiden er ret uvis. Støtten til stedet er skåret væk og en interessegruppe arbejder på en løsning.

I starten af 1990'erne blev Fællessekretariatet FFS dannet, hvor FolkeMusikHusRingen, FolkeMusikSammenslutningen og DFS aftaler at, der er et behov for, at folkemusikken i Danmark har et fælles talerør, de 3 organisationer har fortsat deres selvstændige virke. Ligeledes i begyndelsen af 1990'erne bliver DFS inddelt i amter, hvor der oprettes amtsbestyrelser i alle amter.

Fra 1994 og op til i dag ligger medlemstallet nogenlunde stabilt på lige knap 700 medlemmer. Kursusaktiviteten er stabil med gode og engagerede instruktører, i nært samarbejde med Danske Folkedanseres kurser. Landsstævner afholdes også i et godt samarbejde med DF og nye ideer ser dagens lys. Dansens Magi, Musik Cafè, Spejltelt osv. De nordiske stævner afholdes i samarbejde både med DF og DGI. Selve Nordlek organisationen er blevet revideret og der arbejdes pt. på store forbedringer til det fremtidige samarbejde. Igen gennem tiderne har DFS haft masser af samarbejdspartnere og det er en stor gevinst for en så forholdsvis lille organisation.

Vi er bl.a. med under paraplyorganisationen AKKS – Amatørernes Kunst og Kultur Samråd. Samrådet varetager hele amatørområdet og vi står langt stærkere når vi står samlet

mod det politiske system. Der har været tildelt AKKS en udviklingspulje, som de har tildelt efter ansøgninger DFS har også nydt godt af dette bl.a. ude i flere amter og til landsstævner. I 2005 har AKKS fokus på deres medlemsorganisationer og har besøgt dem efter tur. Besøget hos DFS lå i landsstævne ugen og gav dermed et meget bredt billede af vores medlemmer og det vi laver i styrelsen. I efteråret 2004 begyndte vi at kigge på en ny struktur i DFS når samfundsstrukturen ændres fra amter til regioner. Det samme havde DF i tankerne og dermed indgik vi et samarbejde med dem, da de to landsorganisationer gerne vil have optimeret samarbejdet på landsplan.

PR er væsentligt og i 2002 får vi udvidet med en stregtegning, der symboliserer DFS´ mange sider. Instrumenter, musik, bevægelse, åbenhed, glæde, frihed, åbne og vide rammer samt livsglæde. Denne bruges både selvstændigt på T-shirts og muleposer og sammen med vores flotte logo, der er blevet frisket lidt op. DFS Hjemmeside fik en ansigtsløftning og mange er inde på den. Der kan nu bestilles online på vores forlag. I FFS har tanken om en fællesfolder luret længe og endelig kom den her i 2003.

I 2003 har udviklingen taget endnu et hop. "358" på CD ROM. Fagre nye verden, men et fantastisk værktøj for såvel spillemand som danseinstruktør. En let måde lige at finde ud af hvordan en melodi lige lyder, hvor hurtig den skal gå, hvordan får man trinene til at passe osv.

Knud Ager blev i 2003 udnævnt til æresmedlem. Knud har gjort en stor indsats for udbredelsen og bevarelsen af vores spillemandsmusik. Bl.a. den store indsamling af Ole Kjærs melodier, der førte til en noteudgivelse i DFS i 2000. Knud har efterfølgende valgt at melde sig ud af Danske Folkedanseres Spillemandskreds.

Spillemandsmusikken står heldigvis ikke i stampe med alle de ildsjæle der arbejder for og med den. Tak til Jer alle for det.

Vi kan vist roligt sige vi har med en livlig størrelse at gøre. Spillemandsmusikken smyger sig omkring os og fortryller alle der kommer i nærheden, ung som gammel, begynder som øvet.

Dorthe Linde Jørgensen